

Basniza un skola.

Bahrbeles basniza.

Gan muhsu Bahrbeles basniza jan 1883. g. ir pahrbuhweta un eeswehtita; bet kad buhwes komisija buhvi pahraudsija, tad daschadas wainas atradabs, ta ka meisteris wifus naidu nemareja ismalksah, bet lihds 1000 rubli aistureja, lai, kas nelabi bija taishts, pahrlabotu. Bas welti nu gaidijahm, lai meisteris atkal atrafost; wairak neka gads pagahja, — wijsch likahs nestnites, un bija un palika pahudis. Tad tiski isgahjuska gada muhsu zeen. pilskungs mums atwehleja, zitu meisteri sadereht, kas apnehmahs, wifas usrah-ditahs wainas pahrlabotu. Tas tad ari ir notizis! Basniza pati no ahrypus un no eeschpus es tika no jauna pahrmahleta, apsteljums atjaunots un jumts pareisi smehrehts, ta ka nu tiski muhsu basniza parahdijahs wifus fawā jauskumā un gliktumā, ta preeks ifkatram to skatot. Waram gan fajht, ta reti muhsu mihiā kursemē til smuku basnizu redsks, ta muhsu Bahrbeles basniza. Bet kas wehl dauds wairak teigams: muhsu basniza us radu radeem ir skaidra leeziba, lai, lai geuhu un behdigti tai laika, lai dauds, Deewam schehl, ari muhsu kursemē tahdu, kas fawā tizibā schaubahs, tomeht wehl pastahw ari ustiziba un mihlestiba us Deewu, un tihds prahs, kas neleedsahs, Deewam par godu tikuchi puhletees un daschu geuhu nastu panest.

To zeen, lasitaji paschi spreedihs, bet nu ar ihseem wahrdeem istahstischi, ta muhsu basnizas buhwe ir zehlusees un lihds preez-gam galam iwesta.

Kad preeks 15 gadeem schini malā par draudses mahzitaju tili eewests, tad kahdas pahri nedelas pehz tam daschi draudses lozelki man prafija: kad tad waresim fawai basnizai torni uszelt? Jan nelaika Behdeks mahzitaja laikā pahri to leetu tula runahs un mihlestibas dahwanas preeks basnizas torna lasitas; bet basnizas lahdē wairak ne-atradabs, ta 2 kahschanas-lahdes fuhns, — weena no 50, otrā no 13 rubleem. Ta draudse labprah wehlejabs, fawu Deewa namu pahrtaiht un to ar torni puschlot, to gan iklatrs no-prahs, kas wezo basnizu tika redjejis un atgahdajahs, zil to bija neglihta un wairak fchuhnum, neka Deewa namam lihdsiga. Jo ne ween tai truhfa torna, bet ari ihpachia gehrbkambara; turklaht logi bija masi, ta tumshas rudens deenās knapi til wareja redseht, un greeksi til semi, ta daudsreis wasara, kad basniza bija lauschu preebahsa, ziti no karstuma un dwana apghiba. Schi weza basniza bija 1789. g. ustafta no muhsu. Ta bija jan treshā basniza. Kad pirmā un otrā basniza, abas no kota ustaftas, kas zita weetā stahweja, neka ta tagadejā, bija zeltas, nam finams; tika finams, ta kad Sweedru kchniāsch Gustafs Adolfs karoja pret Poleem, ap 1620. g., tam leheris bijis pee Bahrbeles basnizas. — Kad, ta pirmiht peemineju, daschi draudses lozelki pahri basnizas buhvi ar mani fahku runah, bet apnehmamees, ar Deewa pahlgū to leetu eesfah. Pa trim gadeem basnizas pahrminderi nu gahja pa mahjahn mihlestibas dahwanas loshti. Bet lai nu gan par welti tas nebija, un daschu wifis, tad comejti wahl, ir no Bahnu draudses netruhla rublu. Gan edsejahm, ta taha dwhs pee gala newarejahm til. Tamdeht us manu luhschanu wifus draudses fahmeele sapulze salafjabs, un lai gan ziti runaja pretim, tad tomeht dauds leelaka puse apspreeda, ta pa 4 godu laiku iklatrs fahmeele 28 rubl. preeks basnizas pahrtaihschana eemakfatu. Schis spreedums no Bauskas aprinka-teefas tika apstirnahts, un nu mums tika bija grunts at-tasta, us kuras stahwot, warejahm to leetu dshāt us preeks. Bet pirms wehl ap paschu basnizas buhvi warejahm puhletees, mums bija jagahda par jaunu sehtu ap basnizas kapeem, jo ari ta bija pahfahm faktihs un weetā weetahm apghufes. Draudse us manu luhschanu ari par scho leetu puhlejabs un ustaftas smuku, glikti sehtu, kas ari tagad wehl stahw un draudsei 600 rubli klahdes naudas mafsa, bei leezineekem un daschadahm peewschanan. Pahrtapam liku no prahsige meistera risi un anshlaku basnizai taisht un ar zeen. Bauskas pilskungu, baronu Bolshwingu, to leetu pahrrunaju, kas ari apnehmahs nu fawas pufes par to gahdah, un ihpachia ari wehl naudas no kona un no valihdsbas lahdes iisluhg-

tees. Tad nu 1882. g. warejahm to darbu eesfah. Pezh Leedeneahm atfahjahm wezo basnizu un no ta laika deewalpofohanu turejahm mahzitaja muishā, waj apaksch kaijas debes, waj, kad kahds negaifs bija, mahzibas istabā. Wezo basniza nu noplehfa gandrihs lihds pamateem, un atsilahs tika taha starpas starp logeem; wifus zitu basnizu un wifus eeschpus isahrdija, ta ka wairs nepalika ne skabargas no wezahs eriltes. Pezh rifeb pati basniza bija 7 pehds jazef augstla, un tornis un gehrbkambaris japeebuhw. Darbs bej kahschana hahja us preefch, un jan tornis lihds jumta galam bija pazelts, — tad notika nelaine: tornis ar bresmigu brak-schekhanu un rihsheenu fagahsahs! Wainigs pee schihs nelaines bija meisteris ween, kas pa daudi plahns falkus bija nehmis un almenus un keegelus pareissi nebija fahchis. Bijas behdigis notikums. Draude no pirmā gala bija ta fahchutusi. Kur nu bija wifus preeks, ar ko mehs zerejahm fawā jauna basnizā dshāt ee-eet! Bet Deewa, tas kungs, taha faplakuchahs firdis atkal stiyrinaja. Kad pirmā fahschekhanu bija pahrgahsahs, tad eesfah grushus notihriht un buhwschanu atkal usnemt. Tagad nu tornis ar dsefchahs klambureem tika fahchis un wifus buhwe wehl tai paschā rudeni vateigta, ta ka jauno basnizu 15. Oktoberi 1883. g. wareja eeswehtita.

Galā nu wehl peeminesim, zit naudas un zita tehrina pee basnizas buhws isgahjis.

Skaidra nauda buhws meisteris dabuja	8,400 rubl.
Par jaunahm ehglehm makfaja	1,235 "
Par jaunem kona un altara luktureem	400 "

Ropā 10,035 rubl.

No schihs naudas Kronis dewa	2000 rubl.
Valihdsbas lahde	1200 "
No konzerta eenahza	150 "
No kahdas islofchana	130 "

Ropā 3480 rubl.

Wifus zitu naudu, proti 6555 rubl, draudse ween ir fahmetu. Bes tam wehl draudse ir pewedusi 800 bauku, 40 kubik-afis almenus, 100 tuhls. keegelu, 10 tuhls. daktinu un bes skaita lastes falku, grants un fmlschu. Ikkatu deen bija jastells zilwelks ar furgi pee uhdens peewschanas, un pa wifus buhws laiku wairak neka 2000 leezineeku. Un kad Juhs to lafeet, zeen, lasitaji, tad nedomejet, ta muhsu Bahrbeles draudse ir leela un bagata. Pee taha peeder tika lahti 130 ciktigi fahmeele un wehl lahti 40 masi fahmeele, kas pa desetinai un zits ari wairak semes dabujuschi no krons, un loti mas pee basnizas buhws wareja nemtees dalibu. Tad nu gan pahrtelkam ne-efmu fahjisis, ta tik masi draudse til dauds naudas un tik dauds puhlini ir tehrejusi preeks fawa Deewa nama, ta ta skaidru leezibu yametu us radu radeem no fawas ustizibas un fawas mihlestibas us Deewu. Un tas pats schehligais Deewa, kas mums valihdsjeis pee schihs darba isweschanas, lai schini fawā gliktā namā, bet jo wairak muhsu firdis dshwo un walda, muhs usturedams un fahchitams pee mesas un pee dwehfeles, winam par godu un flau-losihi un muhschigi!

Gr.

prev.

Zelies un ehd, jo ieu ir gaejā fahfahs, un fahchitams. *) Gods Deewam, zaur bihbelu bedribu gahdahmanu gan fahchitam, lai gan ziti runaja pretim, tad tomeht dauds leelaka puse apspreeda, ta pa 4 godu laiku iklatrs fahmeele 28 rubl. preeks basnizas pahrtaihschana eemakfatu. Schis spreedums no Bauskas aprinka-teefas tika apstirnahts, un nu mums tika bija grunts at-tasta, us kuras stahwot, warejahm to leetu dshāt us preeks. Bet pirms wehl ap paschu basnizas buhvi warejahm puhletees, mums bija jagahda par jaunu sehtu ap basnizas kapeem, jo ari ta bija pahfahm faktihs un weetā weetahm apghufes. Draudse us manu luhschanu ari par scho leetu puhlejabs un ustaftas smuku, glikti sehtu, kas ari tagad wehl stahw un draudsei 600 rubli klahdes naudas mafsa, bei leezineekem un daschadahm peewschanan. Pahrtapam liku no prahsige meistera risi un anshlaku basnizai taisht un ar zeen. Bauskas pilskungu, baronu Bolshwingu, to leetu pahrrunaju, kas ari apnehmahs nu fawas pufes par to gahdah, un ihpachia ari wehl naudas no kona un no valihdsbas lahdes iisluhg-

*) Laijpi teef luhs, ieho rastu usnemt ari zitās lapās.

Bet eewehrojot, ta druka un pefchti schana naw aismaksajama ar weenu waj diwahm kapeikahm, schis gruhais darbs ir eespehjams tik tad, ja netruhls nehmeju un lasitaju. Tamdeht teek fahs mihi luhs, lam fahs nefahs us scho dwehfeles baribu un kas to grib eemantot par to maso artawinu, lai jau, pee laika dara scho finamu fawam draudses mahzitajam.

Latveeschu tauta! Ra Taws behrus, esmu ar preeku klausies us to fahsto leezib: Latveeschu tauta ir deewabijjiga tauta. Un pateesi, kad fahamees gadu preepadfmit waj diwdesmit atpaka, ka fahs gan nelihgsmojahs, firdot ta kunga dsefmas, kas atfahneja rihts un wakards tai jaukā ehla, to tas kungs pats buhwejīs, waj nu aif arka waj wesuma, waj us plawahm un druwham, waj ari us zeleem, pee un no darba ejot? Roka pee darba, fahs pee Deewa! Ra dwehfele nepreezajahs, fwehdeenas rihts un wakards mahjas tehnu un mahjas behrus ka weenu Deewa fahmi luhschanas un aislubg-schanas pee ta kunga fahjahm fahot? Bet, Latveeschu tauta, es bai-lodamees jautaju, waj tas lihds schim to palizis un waj paliks ari us preefch? Waj to fahsto leezib dos ari muhsu yehznahlameem behrneem? Dsefmas gan atfahs wehl scho baltu deenu. Wezaki firdi ari tagadejās deenās fawas ganu behrus pa mesheem un laukeem dseedam, — bet dseedam til tautas dsefmas; preefch ta kunga dsefmas mahjās edfishwotajus kopa atnefam fahs upuris tam kungam; bet zif gan ir wehl tahdu mahju? Un kad wezaki pulzehs ap fawu Pestitaju, fawu dshwibas awotu, ar teif-schanu un fahschana, — wezaki, kur tad ir Juhsu behni, kas zit-lahrt ka fahstas engeli balsites puschko Juhsu dsefmas? Tu runa noskumis fawā prahā: fahdeen mani behni israhdaus par gudreem preefch Deewa walstibas. Waj tad tur kahds brihnus, ka wezaki taisni muhsu deenās til dauds fuhdsahs un schehlojabs pahr nerah-neem behrneem? Tu prasi, Tu jautā, Tu fahstes pehz palihga. Bet zita naw, kas schihs war lihdsht, ka ween tas fahsbehligais Deewa zaur Jums pahcheem, mihee wezaki. Behru garu gan isglihto un ismaha fahs, bet Jums wezakeem, lam fahru behru dwehfelees mihihs un dahrgas, un kas wareet paschi leezinah no fawas dshwibes, ta teem, kas Deewu mihihs, wifas leetas par labu nahs, Jums, Jums, Juhs wezaki, ir pirmais usdewums un fwehfeis peenah-kums, pee ta kunga fahjahm fahli fawas un behru rozinah luhschanas un aislubg-schanas. Juhs, mahjas tehvi, parahdatees it fahschekhli tur fahā godā un kahrtā, kur Juhs kā ta kunga preestei fawas behrus un mahjas fahli pulzehs ap fwehdeenas rihts un wakards ta kunga waiga preefchā, nolikt fawu noseegumi nastu pee ta kunga fahjahm un iisluhgtes schehlastibū weenā mutē, ar weenu fahs preefch fahs un faweme brahleem! Tad buhs Juhsu mahja ta kunga altaris, no ta fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-edami un iseedami. Sanemeet tad ari scho debefs maijsti, kas Jums tiks pahnegta fwehdeenas un fwehfei, ar atwehru firdi! Zeles un ehd scho maijsti, mihihs brahli un mihiā mahja, kamehr Tawa fahja fahchahs pa scho behru un afarū celeiju! Zeles un ehd scho debefs maijsti, kad Tawa dshwibes fahstas us debefhim fahvas un pateizibas upuri, un fwehfei tad buhfeet Juhs un Juhsu behni, ee-ed

